

Kovárník, Jaromír

Nový způsob reparaace neolitické keramiky

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1977-1978, vol. 26-27, iss. E22-23, pp. 272-274

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109293>

Access Date: 05. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

- 1157 Stuchlík Stanislav (13. 1. 1973, I 009966); „Moravská únětická sídliště“ (op. doc. dr. Podborský a prof. dr. Kalousek)
- 1158 Šikulová Vlasta (13. 1. 1973, I 009969); „Soubor archeologických prací“ (op. doc. dr. Dostál a prof. dr. Kalousek)
- 1159 Kostelníková Marie (13. 1. 1973, I 009970); „Slovanský textil na Moravě“ (op. doc. dr. Dostál a prof. dr. Kalousek)
- 1160 Debrah Isaac Nyadi (13. 1. 1973, I 009971); „The Old Stone Age of Ghana“ (op. dr. Valoch a prof. dr. Kalousek)
- 17. 5. 1973 — 1179 Wiegandová Lea, roz. Formanová (30. 6. 1973, I 009996); „Střední doba bronzová na Moravě“ (op. doc. dr. Podborský a prof. dr. Kalousek)
- 20. 5. 1974 — 1212 Waldhauser Jiří (6. 7. 1974, I 012120); „Turnovský typ kultury popelnicových polí“ (op. doc. dr. Pernička a doc. dr. Podborský)
- 17. 12. 1974 — 1244 Vaclová Blanka (17. 1. 1975, I 012220); „Slovanské ostruhy na území ČSSR“ (op. doc. dr. Dostál a prof. dr. Kalousek)
- 1245 Kazdová Eliška (17. 1. 1975, I 012210); „Kultura s moravskou malovanou keramikou na základě analýzy ornamentace“ (op. doc. dr. Podborský a doc. dr. Pernička)
- 2. 12. 1975 — 1286 Měřínský Zdeněk (10. 1. 1976, I 012263); „Zaniklé osady na panství oslavanském“ (op. doc. dr. Dostál a doc. dr. Pernička)

R. M. Pernička

Ученые степени доктора, полученные по специальности „археология“ в 1971—1975 гг. на философском факультете Университета им. Яна Евангелиста Пуркине в Брно. В 1971—1975 гг. на философском факультете Университета им. Яна Евангелиста Пуркине в Брно получило звание доктора философии по специальности „археология“ 16 студентов, окончивших факультет. Список кандидатов указан в чешском тексте; основные данные приводятся в следующем порядке: дата устного экзамена, номер официального протокола, имя и фамилия, в скобках приводится день, когда был торжественно вручен докторский диплом и под каким номером, затем название письменной работы на соискание степени доктора (в кавычках) и наконец фамилия оппонентов (опять в скобках).

Нынешняя комиссия для присвоения ученой степени доктора философии по специальности „археология“ была назначена в 1973 году деканом философского факультета. Ее председателем является доц. д-р Р. М. Перничка, кандидат исторических наук.

Перевел Алеш Бранднер

DOKTORATE AUS DEM WISSENSFACH ARCHÄOLOGIE, DIE IN JAHREN 1971 BIS 1975 AUF DER PHILOSOPHISCHEN FAKULTÄT DER UJEP IN BRNO ERTEILT WURDEN. Während der Jahren 1971—1975 erlangten auf der Philosophischen Fakultät der J.-E.-Purkyně-Universität in Brno 16 Absolventen der Fakultät den Titel „philosophiae doctor“ (PhDr.). Das Namensverzeichnis der neuen Doktoren der Philosophie aus dem Wissensfach Archäologie ist in dem tschechischen Text dieses Berichtes angeführt. Die einzelnen Angaben sind folgendermaßen geordnet: die Zeitangabe der Rigorosenprüfung, laufende Nummer des amtlichen Protokolls, Name und Vorname, Zeitangabe der Promotion und Nummer des Diploms (beide in Klammern), der Titel der schriftlichen Dissertationsarbeit und schließlich die Namen der Opponenten (wieder in Klammern und mit Abkürzung „op.“ eingeführt).

Im Jahre 1973 wurde die Kommission für Rigorosenordnung aus dem Wissensfach Archäologie (Kommissionsleiter habil. Dozent Dr. R. M. Pernička, CSc.) vom Dekan der Fakultät neu ernannt.

Übersetzt von J. Bleiher

Nový způsob reparace neolitické keramiky

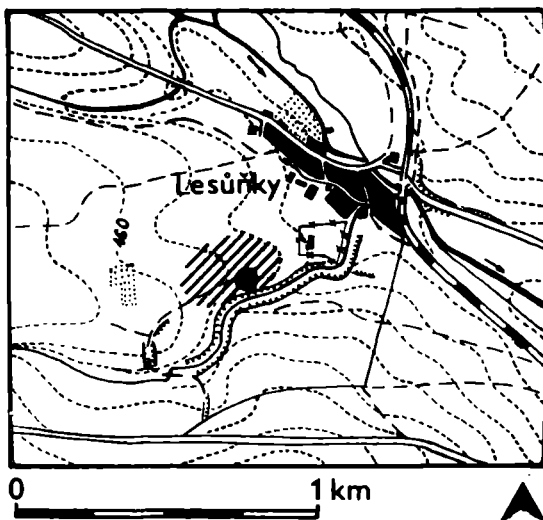
Velmi zajímavou, avšak mnohdy opomíjenou součástí studia inventáře hmotné kultury je zajisté otázka reparace předmětu v pravěku. Podle četnosti případů v náleзовém materiálu jde o jev poměrně hojně zastoupený.

Podle H. Dreschera opravou je myšleno odstranění nedostatků, vzniklých při denním používání předmětů.¹ Otázkou reparace kamenných předmětů se zabývala polská badatelka A. Karpińska.²

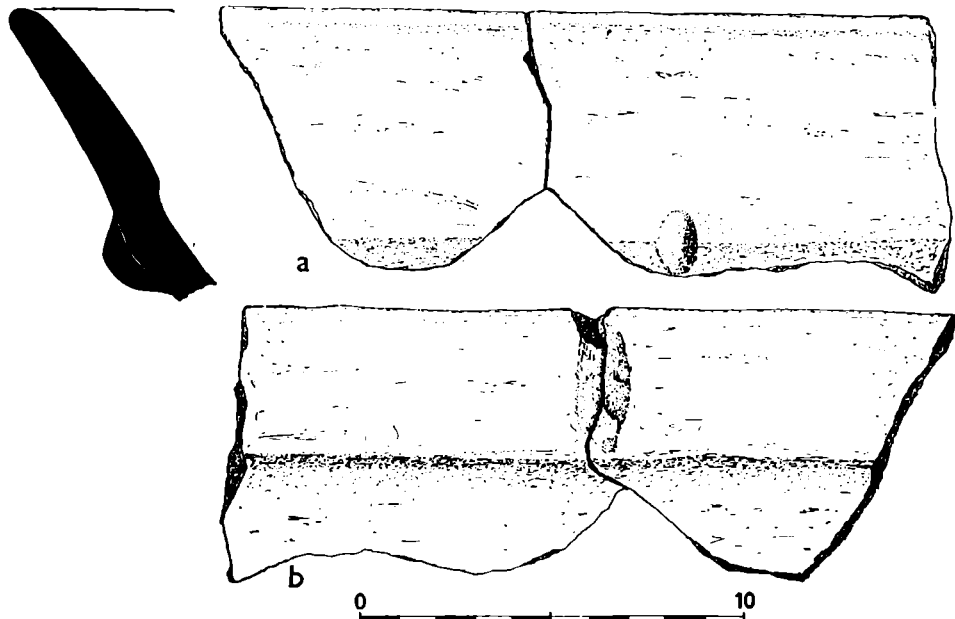
¹ H. Drescher, Verbesserungen an vorgeschichtlichen Bronzen, JfMV 43, 1959, 214.

² A. Karpińska, Reparacje prehistoryczne w Polsce, Prz. A II, 1922—1924.

Doposud byl nejčastěji uváděn způsob reparační poškozené keramiky pomocí tzv. reparačních otvorů. Někteří autoři předpokládají i jiný způsob opravy.³
Při povrchovém sběru na podzim r. 1974 jsem v katastru obce Lesůňky (okr. Třebíč)

Obr. 2. Lesůňky, okr. Třebíč. Areál osady s moravskou malovanou keramikou. (Kresba M. Bálek.)

Obr. 3. Lesůňky, okr. Třebíč. Okrajový fragment mísy s reparací. (Kresba M. Bálek.)

³ F. Vildomec, O moravské neolthické keramice malované, OP 7-8, 1928-1929, 17.

v trati zvané Loch (obr. 2:1) objevil novou, dosud neznámou lokalitu kultury s MMK. Hlubokou orbou zde byl silně narušen objekt č. 1. Podle zbytků polychromní malby lze materiál zařadit do stupně Ib podle třídění Palliardiho. Kromě jiného zajímavého materiálu jsem zde našel též dva na sebe navazující střepy okraje misky (obr. 3:a,b; tab. XXIII:1,2). Při letmém pohledu je nápadná část lomu. Linie tohoto lomu byla z vnitřní strany sledována též již poškozeným páskem nalepené keramické hmoty, která byla poté znovu vypálena. Na zmíněném střepu se zachovala pouze část „reparačního náleповého pásku“, neboť při opětovném poškození keramiky v místě bývalého lomu se zmíněný „reparační pásek“ poškodil a část se odloupila vůbec.

Co se týče trvanlivosti opravy pomocí „reparačního náleповého pásku“, jeho vypálením bylo dosaženo nové, téměř stejné kvality, jakou měla nádoba původně. Po stránce estetické došlo tímto zásahem k jistému narušení celkového vzhledu.

Technika provedené reparace poškozené keramiky pomocí tzv. „reparačního náleповého pásku“ je dokladem nového způsobu opravy, dosud v nálezovém neolitickém materiálu neuváděným. Není vyloučeno, že tento způsob opravy byl použit pouze v tom případě, kdy nedošlo k úplnému odlomení střepu od zbývající části nádoby, ale tehdy, kdy šlo o pouhou opravu pukliny ve stěně nádoby.

Záležitostí příštího výzkumu bude získání dalších informací o tomto nově zjištěném technickém způsobu provedení oprav keramiky.

Jaromír Kovárník

Новый способ репарации неолитической керамики. При сборе подъемного материала осенью 1974 г. были на поселении с моравской расписной керамикой на территории села Лесуньки (район Тржебич) в урочище „Лох“ (рис. 2:1) найдены автором статьи два черепка ободка блюда, составляющие один более крупный обломок (рис. 3:1,2; табл. XXIII:1,2). Линия излома у обоих черепков исследовалась с внутренней стороны по нарушенной полосе наклеенной керамической массы, которая была снова обожжена.

Способ произведенной репарации поврежденной керамики при помощи т. наз. „репарационной наклепленной полоски“ является доказательством нового найденного способа починки керамики, до сих пор не применяемого в найденном неолитическом материале.

Перевел Алеш Бранднер

EINE NEUE REPARATURART DER NEOLITHISCHEN KERAMIK. Bei einer Terrainbegehung im Herbst 1974 fand ich auf der Lokalität mit MBK im Kataster der Gemeinde Lesůňky (Bez. Třebíč) in der Flur genannt „Loch“ (Abb. 2) zwei an sich bindende Randscherben einer Schüssel (Abb. 3: a, b; Taf. XXIII: 1, 2). Die Bruchlinie bei beiden Scherben war auf Innenseite von einem beschädigten Band angeklebter keramischer Masse gefolgt, die nachträglich ausgebrannt war.

Die Durchführungstechnik der Reparatur einer beschädigten Keramik mit Hilfe eines sog. „Reparatur-Anklebebandes“ ist der Beleg einer neuen festgestellten Reparaturart von Keramik, im neolithischen Fundmaterial bisher nicht angeführt.

Übersetzt von R. Tichý

Nové nálezy broušené kamenné industrie z okolí Ketkovic (okres Brno-venkov)

Broušená kamenná industrie z katastru obce Ketkovice se nalezla v prostoru, který byl značnou dobu pokládán za oblast v pravěku neosídlenou. Starší archeologická literatura uvádí jen nálezy ojedinělých kamenných nástrojů a nepatrné stopy pravěkého osídlení.¹ K zjištění pravěkých nálezů přispěl především archeologický průzkum nadšeného archeologa amatéra V. Grosse z Oslavan.² Na základě obrázku 4. můžeme usuzovat, že pravěké osídlení okolí Ketkovic proniklo od jihu, zřejmě od říčky Chvojnice, která se nedaleko odtud vlévá do řeky Oslavy. Pravěké osídlování tedy pronikalo do uvedeného prostoru podél řeky Oslavy a Chvojnice. Řeka Oslava byla důležitou cestou při zalidňování tohoto území v pravěku.

¹ J. Skutil, Z nejdávnější minulosti Náměšťska, Ročenka Musejního spolku v Ivančicích, Ivančice 1947, 33.

² V. Grosseovi jsem zavázán za řadu informací o pravěkých nálezech z okolí Ketkovic.